

Aan

Staatssecretaris

Deadline: 12-12-2022

Ontworpen door

nota

(ter beslissing) het uitgesteld betalen bij het online afrekenen van alcoholische dranken

Datum Document
8 december 2022

Kenmerk
3465686-1039403-VGP

Bijlage(n)
-

1. Aanleiding

Uit onderzoek van RTL Nieuws blijkt dat veel webshops 'uitgesteld betalen' aanbieden bij de verkoop van alcohol. Dat is gevaarlijk, vinden Jellinek en het Trimbos-instituut, omdat dit overmatig drinken aanmoedigt. De leden Kuik (CDA), Mohandis (PvdA) en Bikker (ChristenUnie) hebben schriftelijke Kamervragen gesteld over het uitgesteld betalen bij het online afrekenen van alcoholische dranken.

2. Geadviseerd besluit

We adviseren u akkoord te gaan met verzending van bijgevoegde antwoorden op de schriftelijke Kamervragen naar de TK.

De vragenstellers verzoeken u de antwoorden voorafgaand aan het commissiedebat leefstijlpreventie van 8-12 naar de TK te sturen. In eerste instantie leek dit niet haalbaar, maar door het uitstellen van het debat naar 14-12 hadden we genoeg tijd voor de interdepartementale afstemming. Daarom is nu 12-12 als uiterste deadline opgenomen.

3. Kernpunten

Webshops van producten kunnen consumenten verplichten tot ten hoogste 50% vooruitbetaling van de koopprijs op basis van artikel 7:26, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek. Dit betekent dat ze een betaalwijze moeten aanbieden waarmee klanten achteraf (een deel van de koopprijs) kunnen betalen. Op deze manier wordt de consument beschermd tegen een faillissement van de verkoper, malafide verkopers of problemen rond de bezorging.

Uit het onderzoek van RTL Nieuws blijkt dat bijna alle grote online slijterijen samenwerken met 'Buy now pay later (BNPL)-apps, zoals Klarna en Riverty. Dit zijn betaalmethodes waarbij klanten van webshops hun product wel alvast thuisbezorgd krijgen, maar het product pas over 30 tot 60 dagen hoeven af te rekenen. Bij koop op afbetaling gaat het om een kredietovereenkomst, waarbij bijvoorbeeld rente in rekening kan worden gebracht (ook wel: consumentenkrediet). Bij 'achteraf betalen', zoals bij betaaldiensten als Klarna, Riverty en Billink, is hier geen sprake van. Marktleider Gall & Gall gaat uitgesteld betalen via Klarna heroverwegen, maar wijst ook op de wettelijke verplichting die geldt om achteraf betalen mogelijk te maken.

In de vragen wordt u verzocht om het aanpassen van de regelgeving. Dit kan mogelijk een verbod op BNPL-apps betekenen bij de aanschaf van alcoholische dranken online of een uitzondering op artikel 7:26, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek. Gezien de beperkte tijd voor de beantwoording en afstemming zegt u toe hierover in gesprek te treden met uw collega's (FIN, EZK en JenV) indien slijterijen niet vrijwillig afstappen van de BNPL-betaaldiensten.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

De volgende partijen hebben in het artikel van RTL Nieuws aangegeven de mogelijkheid tot achteraf betalen bij het online aanschaffen van alcohol zorgelijk te vinden: CDA, CU, D66, VVD, PvdA. Lid Kuik (CDA), had eerder ook mondelinge vragen aangekondigd die niet doorgingen.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Experts vanuit het Trimbos en Jellinek maken zich zorgen over de mogelijkheid tot uitgesteld betalen bij de aanschaf van alcoholische dranken, omdat het aantrekkelijke wordt om alcohol te kopen. Daarnaast stellen zij dat de prijsprikkel juist een effectief middel is dat mensen ervan kan weerhouden om alcohol te drinken.

c. Financiële en personele gevolgen

Niet van toepassing

d. Juridische aspecten haalbaarheid

Indien u in gesprek gaat met uw collega-bewindspersonen over een mogelijke uitzondering op het bepaalde in het Burgerlijk Wetboek, zal met de andere departementen in kaart worden gebracht wat de haalbaarheid is van een eventuele wetswijziging.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De antwoorden zijn op ambtelijk niveau afgestemd met EZK, Financiën en JenV. Binnen VWS zijn de antwoorden en de nota afgestemd met WJZ.

f. Gevolgen administratieve lasten

Niet van toepassing.

g. Toezeggingen

U zegt in de antwoorden op de Kamervragen toe dat u indien nodig in gesprek gaat met collega's van EZK, JenV en Financiën over een mogelijke uitzondering op bestaande wet- en regelgeving voor het aanschaffen van alcoholische dranken online.

h. Fraudetoets

De huidige wetgeving waarin achteraf betalen is vastgelegd komt mede voort uit de bescherming van de consument tegen frauduleuze ondernemingen.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.